

Βρυξέλλες, 2.6.2021
COM(2021) 511 final

Σύσταση για

ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

**για τη διατύπωση γνώμης του Συμβουλίου σχετικά με το πρόγραμμα σύγκλισης 2021
της Κροατίας**

{SWD(2021) 501 final}

Σύσταση για

ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για τη διατύπωση γνώμης του Συμβουλίου σχετικά με το πρόγραμμα σύγκλισης 2021 της Κροατίας

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1466/97 του Συμβουλίου, της 7ης Ιουλίου 1997, για την ενίσχυση της εποπτείας της δημοσιονομικής κατάστασης και την εποπτεία και τον συντονισμό των οικονομικών πολιτικών¹, και ιδίως το άρθρο 9 παράγραφος 2,

Έχοντας υπόψη τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τα ψηφίσματα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου,

Αφού ζήτησε τη γνώμη της Οικονομικής και Δημοσιονομικής Επιτροπής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Στις 20 Μαρτίου 2020, η Επιτροπή εξέδωσε ανακοίνωση για την ενεργοποίηση της γενικής ρήτρας διαφυγής² του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης³. Στην ανακοίνωσή της, η Επιτροπή διατύπωσε την άποψη ότι, δεδομένης της αναμενόμενης σοβαρής επιβράδυνσης της οικονομικής δραστηριότητας που προκύπτει από την έξαρση της νόσου COVID-19, πληρούνται οι προϋποθέσεις για την ενεργοποίηση της γενικής ρήτρας διαφυγής. Στις 23 Μαρτίου 2020, οι υπουργοί Οικονομικών των κρατών μελών συμφώνησαν με την εκτίμηση της Επιτροπής. Η γενική ρήτρα διαφυγής παρέχει στα κράτη μέλη δημοσιονομική ευελιξία για την αντιμετώπιση της κρίσης. Διευκολύνει τον συντονισμό των δημοσιονομικών πολιτικών σε περιόδους σοβαρής επιβράδυνσης της οικονομικής δραστηριότητας. Η ενεργοποίησή της επιτρέπει την προσωρινή απόκλιση από την πορεία προσαρμογής για την επίτευξη του μεσοπρόθεσμου δημοσιονομικού στόχου κάθε κράτους μέλους, υπό την προϋπόθεση ότι δεν τίθεται σε κίνδυνο η δημοσιονομική βιωσιμότητα μεσοπρόθεσμα. Στις 17 Σεπτεμβρίου 2020, στην ετήσια στρατηγική της για τη βιώσιμη ανάπτυξη, η Επιτροπή ανακοίνωσε ότι η γενική ρήτρα διαφυγής θα παραμείνει ενεργή το 2021⁴.

¹ ΕΕ L 209 της 2.8.1997, σ. 1.

² Η ρήτρα, όπως ορίζεται στο άρθρο 5 παράγραφος 1, στο άρθρο 6 παράγραφος 3, στο άρθρο 9 παράγραφος 1 και στο άρθρο 10 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1466/97, καθώς και στο άρθρο 3 παράγραφος 5 και στο άρθρο 5 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1467/97, διευκολύνει τον συντονισμό των δημοσιονομικών πολιτικών σε περιόδους σοβαρής επιβράδυνσης της οικονομικής δραστηριότητας.

³ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο για την ενεργοποίηση της γενικής ρήτρας διαφυγής του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης, Βρυξέλλες, 20.3.2020, COM(2020) 123 final.

⁴ Ανακοίνωση της Επιτροπής — Ετήσια στρατηγική για τη βιώσιμη ανάπτυξη 2021, Βρυξέλλες, 17.9.2020, COM(2020) 575 final.

- (2) Στις 20 Ιουλίου 2020, το Συμβούλιο συνέστησε στην Κροατία να λάβει όλα τα αναγκαία μέτρα, σύμφωνα με τη γενική ρήτρα διαφυγής, για την αποτελεσματική αντιμετώπιση της πανδημίας, την ενίσχυση της οικονομίας και τη στήριξη της επακόλουθης ανάκαμψης⁵. Συνέστησε επίσης στην Κροατία, όταν το επιτρέψουν οι οικονομικές συνθήκες, να ακολουθήσει δημοσιονομικές πολιτικές που θα αποσκοπούν στην επίτευξη συνετών μεσοπρόθεσμων δημοσιονομικών θέσεων και στην εξασφάλιση της βιωσιμότητας του χρέους, με παράλληλη ενίσχυση των επενδύσεων.
- (3) Το NextGenerationEU, συμπεριλαμβανομένου του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, θα εξασφαλίσει μια βιώσιμη και δίκαιη ανάκαμψη χωρίς αποκλεισμούς. Ο κανονισμός (ΕΕ) 2021/241 για τη θέσπιση του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας⁶ τέθηκε σε ισχύ στις 19 Φεβρουαρίου 2021. Ο εν λόγω μηχανισμός θα παρέχει χρηματοδοτική στήριξη για την πραγματοποίηση μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων, ενώ θα συνεπάγεται παράλληλα δημοσιονομική ώθηση χρηματοδοτούμενη από την ΕΕ. Θα συμβάλει στην οικονομική ανάκαμψη, στην πραγματοποίηση βιώσιμων μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων που ενισχύουν την ανάπτυξη, ιδίως για την προώθηση της πράσινης και της ψηφιακής μετάβασης, και θα ενισχύσει την ανθεκτικότητα και τη δυναμική ανάπτυξη των οικονομιών. Με τον τρόπο αυτόν, θα βοηθήσει επίσης τα δημόσια οικονομικά να επανέλθουν σε ευνοϊκότερες θέσεις βραχυπρόθεσμα και θα συμβάλει στην ενίσχυση της βιωσιμότητας των δημόσιων οικονομικών, στην ανάπτυξη και στη δημιουργία θέσεων εργασίας μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα.
- (4) Στις 3 Μαρτίου 2021, η Επιτροπή εξέδωσε ανακοίνωση που περιέχει περαιτέρω πολιτικούς προσανατολισμούς με σκοπό να διευκολυνθεί, αφενός, ο συντονισμός των δημοσιονομικών πολιτικών και, αφετέρου, η προετοιμασία των προγραμμάτων σταθερότητας και σύγκλισης των κρατών μελών⁷. Ο συνολικός δημοσιονομικός προσανατολισμός, λαμβανομένων υπόψη των εθνικών προϋπολογισμών και του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, θα πρέπει να παραμείνει υποστηρικτικός το 2021 και το 2022. Ταυτόχρονα, δεδομένου ότι αναμένεται η σταδιακή εξομάλυνση της οικονομικής δραστηριότητας κατά το δεύτερο εξάμηνο του 2021, οι δημοσιονομικές πολιτικές των κρατών μελών θα πρέπει να καταστούν πιο διαφοροποιημένες το 2022. Οι δημοσιονομικές πολιτικές των κρατών μελών θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη την πορεία της ανάκαμψης, τη δημοσιονομική βιωσιμότητα και την ανάγκη μείωσης των οικονομικών, κοινωνικών και εδαφικών αποκλίσεων. Δεδομένης της ανάγκης να υποστηριχθεί η βιώσιμη ανάκαμψη στην ΕΕ, τα κράτη μέλη με χαμηλούς κινδύνους βιωσιμότητας θα πρέπει να προσανατολίσουν τους προϋπολογισμούς τους προς τη διατήρηση υποστηρικτικής δημοσιονομικής πολιτικής το 2022, λαμβάνοντας υπόψη τον αντίκτυπο του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας. Τα κράτη μέλη με υψηλά επίπεδα χρέους θα πρέπει να ακολουθούν συνετές δημοσιονομικές πολιτικές, διατηρώντας παράλληλα τις εθνικά χρηματοδοτούμενες επενδύσεις και αξιοποιώντας τις επιχορηγήσεις στο πλαίσιο του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας για τη χρηματοδότηση πρόσθετων επενδυτικών έργων υψηλής ποιότητας και διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων. Για την

⁵ Σύσταση του Συμβουλίου, της 20ής Ιουλίου 2020, σχετικά με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων της Κροατίας για το 2020 και τη διατύπωση γνώμης του Συμβουλίου σχετικά με το πρόγραμμα σύγκλισης της Κροατίας για το 2020 (ΕΕ C 282 της 26.8.2020, σ. 68).

⁶ [EE L57 της 18.2.2021, σ. 17.](#)

⁷ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο — Ένας χρόνος από την έξαρση της πανδημίας COVID-19: απόκριση σε επίπεδο δημοσιονομικής πολιτικής, Βρυξέλλες, 3.3.2021, COM(2021) 105 final.

περίοδο μετά το 2022, θα πρέπει να λαμβάνονται πάντα υπόψη στις δημοσιονομικές πολιτικές η ισχύς της ανάκαμψης, ο βαθμός της οικονομικής αβεβαιότητας και ζητήματα δημοσιονομικής βιωσιμότητας. Η επανεστίαση των δημοσιονομικών πολιτικών στην επίτευξη συνετών μεσοπρόθεσμων δημοσιονομικών θέσεων, μεταξύ άλλων και με τη σταδιακή κατάργηση των μέτρων στήριξης σε εύθετο χρόνο, θα συμβάλει στη διασφάλιση της δημοσιονομικής βιωσιμότητας μεσοπρόθεσμα.

- (5) Στην ανακοίνωση της 3ης Μαρτίου 2021, η Επιτροπή εξέφρασε επίσης την άποψη ότι η απόφαση όσον αφορά την απενεργοποίηση ή τη συνέχιση της εφαρμογής της γενικής ρήτηρας διαφυγής θα πρέπει να ληφθεί υπό μορφή συνολικής αξιολόγησης της κατάστασης της οικονομίας, με βασικό ποσοτικό κριτήριο το επίπεδο της οικονομικής δραστηριότητας στην ΕΕ ή στη ζώνη του ευρώ σε σύγκριση με τα προ κρίσης επίπεδα (τέλη του 2019). Με βάση τις εαρινές προβλέψεις 2021 της Επιτροπής, στις 2 Ιουνίου η Επιτροπή έκρινε ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις για τη συνέχιση της εφαρμογής της γενικής ρήτηρας διαφυγής το 2022 και την απενεργοποίησή της από το 2023. Μετά την απενεργοποίηση της γενικής ρήτηρας διαφυγής θα εξακολουθήσουν να λαμβάνονται υπόψη οι ειδικές καταστάσεις κάθε χώρας⁸.
- (6) Στις 29 Απριλίου 2021, η Κροατία υπέβαλε το οικείο πρόγραμμα σύγκλισης 2021, σύμφωνα με το άρθρο 8 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1466/97.
- (7) Το 2020, με βάση στοιχεία επικυρωμένα από την Eurostat, το έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης της Κροατίας ήταν 7,4 % του ΑΕΠ, ενώ το χρέος της γενικής κυβέρνησης αυξήθηκε στο 88,7 % του ΑΕΠ. Η ετήσια μεταβολή του πρωτογενούς δημοσιονομικού ισοζυγίου ανήλθε σε -8,1 % του ΑΕΠ, συμπεριλαμβανομένων, αφενός, των δημοσιονομικών μέτρων διακριτικής ευχέρειας ύψους 3,8 % του ΑΕΠ για τη στήριξη της οικονομίας και, αφετέρου, της λειτουργίας των αυτόματων σταθεροποιητών. Η Κροατία παρείχε επίσης στήριξη ρευστότητας σε επιχειρήσεις και νοικοκυριά (όπως εγγυήσεις και αναβολές καταβολής φόρων, που δεν έχουν απευθείας και άμεση δημοσιονομική επίπτωση) εκτιμώμενου ύψους 4,6 % του ΑΕΠ.
- Στις 2 Ιουνίου 2021, η Επιτροπή εξέδωσε έκθεση βάσει του άρθρου 126 παράγραφος 3 της ΣΛΕΕ. Στην εν λόγω έκθεση εξετάζεται η δημοσιονομική κατάσταση της Κροατίας, δεδομένου ότι το οικείο έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης το 2020 υπερέβαινε την τιμή αναφοράς του 3 % του ΑΕΠ που ορίζει η Συνθήκη, ενώ το χρέος της γενικής κυβέρνησης υπερέβαινε την τιμή αναφοράς του 60 % του ΑΕΠ που ορίζει η Συνθήκη και δεν μειώθηκε με ικανοποιητικό ρυθμό. Η έκθεση κατέληγε στο συμπέρασμα ότι το κριτήριο του ελλείμματος δεν είχε εκπληρωθεί, ενώ δεν υπήρχε συμμόρφωση με το κριτήριο του χρέους.
- (8) Το μακροοικονομικό σενάριο στο οποίο στηρίζονται οι δημοσιονομικές προβολές του προγράμματος σύγκλισης είναι ρεαλιστικό το 2021 και ευνοϊκό το 2022. Πιο συγκεκριμένα, προβλέπει κάπως ισχυρότερη ανάπτυξη σε σχέση με τις εαρινές προβλέψεις της Επιτροπής το 2021 (5,2 % έναντι 5 %) και ιδίως το 2022 (6,6 % έναντι 6,1 %). Αυτό οφείλεται κυρίως στις θετικότερες προβολές για την κατανάλωση και τις επενδύσεις των νοικοκυριών, ενώ οι προβλέψεις της Επιτροπής είναι κάπως πιο αισιόδοξες όσον αφορά τη συμβολή των εξαγωγών.

⁸

Ανακοίνωση της Επιτροπής — Συντονισμός των οικονομικών πολιτικών το 2021: αντιμετώπιση της πανδημίας COVID-19, στήριξη της ανάκαμψης και εκσυγχρονισμός της οικονομίας μας, Βρυξέλλες, 2.6.2021, COM(2021) 500 final.

- (9) Στο οικείο πρόγραμμα σύγκλισης 2021, η κυβέρνηση προβλέπει μείωση του ελλείμματος της γενικής κυβέρνησης από 7,4 % του ΑΕΠ το 2020 σε 3,8 % του ΑΕΠ το 2021, ενώ ο δείκτης χρέους προβλέπεται να μειωθεί στο 86,6 % του ΑΕΠ το 2021. Σύμφωνα με το πρόγραμμα, η μεταβολή του πρωτογενούς δημοσιονομικού ισοζυγίου το 2021 σε σύγκριση με το προ κρίσης επίπεδο (2019) πρόκειται να ανέλθει στο -4,6 % του ΑΕΠ, αντικατοπτρίζοντας, αφενός, τα δημοσιονομικά μέτρα διακριτικής ευχέρειας για τη στήριξη της οικονομίας και, αφετέρου, τη λειτουργία των αυτόματων σταθεροποιητών. Συγκριτικά, σύμφωνα με τις εαρινές προβλέψεις 2021 της Επιτροπής, το έλλειμμα δεν αναμένεται να μειωθεί εξίσου το 2021 (4,6 % του ΑΕΠ). Οι διαφορές είναι πιο έντονες στο σκέλος των εσόδων, τα οποία, σύμφωνα με το πρόγραμμα σύγκλισης, προβλέπεται να ανακάμψουν, υπερβαίνοντας κατά πολύ τον ρυθμό αύξησης του ονομαστικού ΑΕΠ. Εν τω μεταξύ, η ανοικοδόμηση μετά τους σεισμούς του 2020 στο Ζάγκρεμπ και την Petrinja αναμένεται να έχει αντίκτυπο, έστω και έκτακτο, στις δαπάνες.
- (10) Ως απόκριση στην πανδημία COVID-19 και στη σχετιζόμενη επιβράδυνση της οικονομικής δραστηριότητας, η Κροατία έχει λάβει δημοσιονομικά μέτρα για την ενίσχυση της ικανότητας του οικείου συστήματος υγείας, την ανάσχεση της πανδημίας και την ανακούφιση των ατόμων και των τομέων που έχουν πληγεί ιδιαίτερα. Αυτή η ισχυρή απόκριση πολιτικής μετρίασε τη συρρίκνωση του ΑΕΠ, η οποία, με τη σειρά της, περιόρισε την αύξηση του δημόσιου ελλείμματος και του δημόσιου χρέους. Τα δημοσιονομικά μέτρα θα πρέπει να μεγιστοποιούν τη στήριξη της ανάκαμψης χωρίς να προδικάζονται μελλοντικές δημοσιονομικές κατευθύνσεις. Ως εκ τούτου, τα μέτρα θα πρέπει να αποτρέπουν τη μόνιμη επιβάρυνση των δημόσιων οικονομικών. Όταν τα κράτη μέλη θεσπίζουν μόνιμα μέτρα, θα πρέπει να τα χρηματοδοτούν καταλλήλως ώστε να διασφαλίζεται η δημοσιονομική ουδετερότητα μεσοπρόθεσμα. Τα μέτρα που έλαβε η Κροατία το 2020 και το 2021 συνάδουν με τη σύσταση του Συμβουλίου της 20ής Ιουλίου 2020. Τα μέτρα διακριτικής ευχέρειας που εγκρίθηκαν από την κυβέρνηση το 2020 και το 2021 είναι ως επί το πλείστον προσωρινά ή συνοδεύονται από αντισταθμιστικά μέτρα. Πέραν του χρονικού ορίζοντα των προβλέψεων της Επιτροπής, το 2023, οι εναπομένουσες επιπτώσεις των εν λόγω μη προσωρινών μέτρων εκτιμώνται προκαταρκτικά σε ποσοστό περίπου 0,3 % του ΑΕΠ, και συνίστανται κυρίως σε μειώσεις του φόρου εισοδήματος.
- (11) Το πρόγραμμα σύγκλισης 2021 προϋποθέτει επενδύσεις και μεταρρυθμίσεις που χρηματοδοτούνται από επιχορηγήσεις στο πλαίσιο του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας ύψους 0,4 % του ΑΕΠ το 2021, 1,9 % το 2022, 2,4 % το 2023, 2,3 % το 2024, 1,7 % το 2025 και 1 % το 2026. Οι εαρινές προβλέψεις της Επιτροπής περιλαμβάνουν τις εν λόγω επιχορηγήσεις στις δημοσιονομικές προβολές τους με παρόμοιο σε γενικές γραμμές ρυθμό το 2021 και το 2022.
- (12) Οι καθιερωμένοι δείκτες δημοσιονομικής προσαρμογής που καθορίζονται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1466/97 πρέπει να εξεταστούν στο πλαίσιο των σημερινών συνθηκών. Πρώτον, υπάρχει σημαντική αβεβαιότητα όσον αφορά τις εκτιμήσεις για το κενό παραγωγής. Δεύτερον, είναι αναγκαία η ετοιμότητα της δημοσιονομικής πολιτικής να προσαρμοστεί ταχέως στην εξέλιξη της πανδημίας, στρεφόμενη από τα μέτρα παροχής επείγουσας βοήθειας σε πιο στοχευμένα μέτρα, μόλις μειωθούν οι κίνδυνοι για την υγεία. Τρίτον, το σημερινό πλαίσιο χαρακτηρίζεται από σημαντική απόκριση πολιτικής για τη στήριξη της οικονομικής δραστηριότητας. Λόγω των σημαντικών μεταβιβάσεων από τον προϋπολογισμό της ΕΕ (όπως οι μεταβιβάσεις από τον μηχανισμό ανάκαμψης και ανθεκτικότητας), οι καθιερωμένοι δείκτες δεν αποτυπώνουν την πλήρη ώθηση που παρέχουν οι δημοσιονομικές πολιτικές στην

οικονομία. Στο πλαίσιο αυτό, το διαρθρωτικό ισοζύγιο δεν φαίνεται να επαρκεί υπό τις παρούσες συνθήκες. Από την άλλη πλευρά, η τιμή αναφοράς για τις δαπάνες πρέπει να προσαρμοστεί⁹ και να συμπληρωθεί με πρόσθετες πληροφορίες προκειμένου να εκτιμηθεί πλήρως ο προσανατολισμός της δημοσιονομικής πολιτικής.

Πρώτον, κατά παρόμοιο τρόπο με την προσέγγιση που ακολουθήθηκε στην αξιολόγηση των σχεδίων δημοσιονομικών προγραμμάτων 2021, τα προσωρινά μέτρα έκτακτης ανάγκης εξαιρέθηκαν από το σύνολο των δαπανών. Τα εν λόγω προσωρινά μέτρα έκτακτης ανάγκης που συνδέονται με την κρίση στηρίζουν τα συστήματα υγείας και αποζημιώνουν τους εργαζομένους και τις επιχειρήσεις για τις απώλειες εισοδήματος λόγω των απαγορεύσεων λειτουργίας και των διαταραχών στην αλυσίδα εφοδιασμού· η αντιστροφή τους από τις δημόσιες αρχές εξαρτάται από την επιστροφή της κατάστασης της δημόσιας υγείας και της οικονομίας στην ομαλότητα.

Δεύτερον, για να αξιολογηθεί ο συνολικός δημοσιονομικός προσανατολισμός στην παρούσα συγκυρία, οι σημαντικές μεταβιβάσεις από τον προϋπολογισμό της ΕΕ (όπως οι μεταβιβάσεις από τον μηχανισμό ανάκαμψης και ανθεκτικότητας) θα πρέπει να συμπεριληφθούν στο σχετικό σύνολο των δαπανών.

Ως εκ τούτου, ο δημοσιονομικός προσανατολισμός μετράται στη συνέχεια με βάση τη μεταβολή των πρωτογενών δαπανών (εκτός των μέτρων διακριτικής ευχέρειας στο σκέλος των εσόδων και εξαιρουμένων των προσωρινών μέτρων έκτακτης ανάγκης που συνδέονται με την κρίση) συμπεριλαμβανομένων των δαπανών που χρηματοδοτούνται από επιχορηγήσεις στο πλαίσιο του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας και άλλων ταμείων της ΕΕ.

Πέραν του συνολικού δημοσιονομικού προσανατολισμού, η ανάλυση αποσκοπεί επίσης στην αξιολόγηση του αν η εθνική δημοσιονομική πολιτική είναι συνετή και αν η σύνθεσή της συμβάλλει σε βιώσιμη ανάκαμψη που συνάδει με την πράσινη και την ψηφιακή μετάβαση. Για τον λόγο αυτόν, δίνεται ιδιαίτερη προσοχή στην εξέλιξη των εθνικά χρηματοδοτούμενων πρωτογενών τρεχουσών δαπανών και επενδύσεων.

- (13) Στο οικείο πρόγραμμα σύγκλισης 2021, το έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης της Κροατίας προβλέπεται να μειωθεί στο 2,6 % του ΑΕΠ το 2022, κυρίως λόγω της έντονης αύξησης των εσόδων και της διακοπής των προσωρινών μέτρων στήριξης που θεσπίστηκαν το 2020 και το 2021. Ο δείκτης χρέους της γενικής κυβέρνησης προβλέπεται να μειωθεί στο 82,5 % του ΑΕΠ το 2022. Οι εαρινές προβλέψεις 2021 της Επιτροπής προβλέπουν υψηλότερο δείκτη ελλείμματος και χρέους το 2022, σε ποσοστό 3,2 % και 82,9 % του ΑΕΠ αντίστοιχα, η δε διαφορά οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στο αποτέλεσμα βάσης από το 2021.

Με βάση τις προβλέψεις της Επιτροπής, ο συνολικός δημοσιονομικός προσανατολισμός —συμπεριλαμβανομένων επίσης των επιπτώσεων στη συνολική ζήτηση το 2022 από τις επενδύσεις που χρηματοδοτούνται τόσο από τον εθνικό προϋπολογισμό όσο και από τον προϋπολογισμό της ΕΕ, ιδίως από τον μηχανισμό ανάκαμψης και ανθεκτικότητας— εκτιμάται σε -2,4 % του ΑΕΠ¹⁰. Η θετική συμβολή των δαπανών που χρηματοδοτούνται από επιχορηγήσεις του μηχανισμού ανάκαμψης

⁹ Ειδικότερα, η τετραετής εξομάλυνση των επενδύσεων που χρησιμοποιείται στην τιμή αναφοράς για τις δαπάνες δεν επιτρέπει την ορθή αξιολόγηση της δημοσιονομικής στήριξης για την ανάκαμψη που παρέχεται από εθνικά χρηματοδοτούμενες επενδύσεις.

¹⁰ Το αρνητικό πρόσημο του δείκτη αντιστοιχεί σε υπέρβαση της αύξησης των πρωτογενών δαπανών σε σύγκριση με τη μεσοπρόθεσμη οικονομική ανάπτυξη, το οποίο υποδηλώνει επεκτατική δημοσιονομική πολιτική.

και ανθεκτικότητας και από άλλα ταμεία της ΕΕ προβλέπεται να αυξηθεί κατά 1,5 εκατοστιαίες μονάδες του ΑΕΠ. Οι εθνικά χρηματοδοτούμενες επενδύσεις προβλέπεται να έχουν επεκτατική συμβολή ύψους 0,1 εκατοστιαίων μονάδων του ΑΕΠ¹¹. Οι εθνικά χρηματοδοτούμενες πρωτογενείς τρέχουσες δαπάνες (εκτός των μέτρων διακριτικής ευχέρειας στο σκέλος των εσόδων) προβλέπεται να έχουν επεκτατική συμβολή ύψους 0,8 εκατοστιαίων μονάδων του ΑΕΠ.

- (14) Η ποιότητα των δημοσιονομικών μέτρων των κρατών μελών φαίνεται ιδιαίτερα σημαντική. Οι δημοσιονομικές διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις που αποσκοπούν στη βελτίωση της σύνθεσης των εθνικών προϋπολογισμών μπορούν να στηρίξουν τη δυναμική ανάπτυξη, να δημιουργήσουν τα αναγκαία δημοσιονομικά περιθώρια και να συμβάλουν στη διασφάλιση της δημοσιονομικής βιωσιμότητας μακροπρόθεσμα, μεταξύ άλλων υπό το πρίσμα της κλιματικής αλλαγής και των προκλήσεων στον τομέα της υγείας. Στο σκέλος των εσόδων, η κρίση λόγω COVID-19 ενίσχυσε τη σημασία των μεταρρυθμίσεων για αποτελεσματικότερα και δικαιότερα συστήματα δημόσιων εσόδων. Στο σκέλος των δαπανών, έχει καταστήσει ακόμη πιο κρίσιμης σημασίας την άνοδο του επιπέδου και της ποιότητας των βιώσιμων επενδύσεων που ενισχύουν την ανάπτυξη, σύμφωνα με τους στόχους για την ενίσχυση του αναπτυξιακού δυναμικού, της οικονομικής και κοινωνικής ανθεκτικότητας και της διττής πράσινης και ψηφιακής μετάβασης. Τα σχέδια ανάκαμψης και ανθεκτικότητας θα καταστήσουν δυνατή τη βελτίωση της σύνθεσης των εθνικών προϋπολογισμών.
- (15) Σύμφωνα με τα μεσοπρόθεσμα δημοσιονομικά προγράμματα του προγράμματος σταθερότητας, το έλλειμμα γενικής κυβέρνησης προβλέπεται να μειωθεί από 1,9 % του ΑΕΠ το 2023 σε 1,5 % του ΑΕΠ το 2024.

Με βάση το πρόγραμμα, ο συνολικός δημοσιονομικός προσανατολισμός — συμπεριλαμβανομένων επίσης των επιπτώσεων στη συνολική ζήτηση από τις επενδύσεις που χρηματοδοτούνται τόσο από τον εθνικό προϋπολογισμό όσο και από τον προϋπολογισμό της ΕΕ, ιδίως από τον μηχανισμό ανάκαμψης και ανθεκτικότητας— εκτιμάται σε -0,1 % του ΑΕΠ το 2023 και το 2024 κατά μέσο όρο. Οι δαπάνες που χρηματοδοτούνται από επιχορηγήσεις του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας και από άλλα ταμεία της ΕΕ προβλέπεται να έχουν συστατική συμβολή ύψους 0,6 εκατοστιαίων μονάδων του ΑΕΠ. Οι εθνικά χρηματοδοτούμενες επενδύσεις προβλέπεται να έχουν συστατική συμβολή ύψους 0,1 εκατοστιαίων μονάδων του ΑΕΠ¹². Οι εθνικά χρηματοδοτούμενες πρωτογενείς τρέχουσες δαπάνες (εκτός των μέτρων διακριτικής ευχέρειας στο σκέλος των εσόδων) προβλέπεται να έχουν επεκτατική συμβολή ύψους 0,6 εκατοστιαίων μονάδων του ΑΕΠ.

Η τρέχουσα εκτίμηση της μέσης δεκαετούς ονομαστικής δυναμικής ανάπτυξης είναι 3 ¼ %¹³. Ωστόσο, η εκτίμηση αυτή δεν περιλαμβάνει τις επιπτώσεις των μεταρρυθμίσεων του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, οι οποίες μπορούν να τονώσουν τη δυναμική ανάπτυξη της Κροατίας.

- (16) Ο δείκτης χρέους της γενικής κυβέρνησης προβλέπεται να μειωθεί από 79,5 % του ΑΕΠ το 2023 σε 76,8 % του ΑΕΠ το 2024. Η Κροατία θεωρείται ότι αντιμετωπίζει

¹¹ Άλλες εθνικά χρηματοδοτούμενες κεφαλαιουχικές δαπάνες προβλέπεται να έχουν ουδέτερη συμβολή.

¹² Άλλες εθνικά χρηματοδοτούμενες κεφαλαιουχικές δαπάνες προβλέπεται να έχουν επεκτατική συμβολή ύψους 0,2 εκατοστιαίων μονάδων του ΑΕΠ.

¹³ Εκτίμηση της Επιτροπής, σύμφωνα με την από κοινού συμφωνηθείσα μεθοδολογία.

μέτριους κινδύνους δημοσιονομικής βιωσιμότητας μεσοπρόθεσμα, σύμφωνα με την πλέον πρόσφατη ανάλυση βιωσιμότητας του χρέους¹⁴.

- (17) Δεδομένου ότι επί του παρόντος υπάρχει ακόμη εξαιρετικά μεγάλος βαθμός αβεβαιότητας, οι κατευθύνσεις δημοσιονομικής πολιτικής θα πρέπει να παραμείνουν κατά κύριο λόγο ποιοτικές. Ακριβέστερες ποσοτικοποιημένες κατευθύνσεις για τα επόμενα έτη θα πρέπει να παρασχεθούν το 2022, αν ο βαθμός αβεβαιότητας μειωθεί επαρκώς έως τότε.

Το Συμβούλιο αξιολόγησε το πρόγραμμα σύγκλισης 2021 και τη συνέχεια που έδωσε η Κροατία στη σύσταση του Συμβουλίου της 20ής Ιουλίου 2020.

ΣΥΝΙΣΤΑ ΣΤΗΝ ΚΡΟΑΤΙΑ:

1. Το 2022, να συνεχίσει να ακολουθεί υποστηρικτικό δημοσιονομικό προσανατολισμό, συμπεριλαμβανομένης της ώθησης που παρέχει ο μηχανισμός ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, και να διατηρήσει τις εθνικά χρηματοδοτούμενες επενδύσεις. Να διατηρήσει υπό έλεγχο την αύξηση των εθνικά χρηματοδοτούμενων τρεχουσών δαπανών.
2. Όταν το επιτρέψουν οι οικονομικές συνθήκες, να επιδιώξει την εφαρμογή δημοσιονομικής πολιτικής που θα αποσκοπεί στην επίτευξη συνετών μεσοπρόθεσμων δημοσιονομικών θέσεων και στη διασφάλιση της δημοσιονομικής βιωσιμότητας μεσοπρόθεσμα. Ταυτόχρονα, να αυξήσει τις επενδύσεις για να ενισχυθεί το αναπτυξιακό δυναμικό.
3. Να δώσει ιδιαίτερη προσοχή στη σύνθεση των δημόσιων οικονομικών, τόσο στο σκέλος των εσόδων όσο και στο σκέλος των δαπανών του προϋπολογισμού, καθώς και στην ποιότητα των δημοσιονομικών μέτρων, ώστε να εξασφαλιστεί βιώσιμη ανάκαμψη χωρίς αποκλεισμούς. Να δώσει προτεραιότητα στις βιώσιμες επενδύσεις που ενισχύουν την ανάπτυξη, ιδίως με τη στήριξη της πράσινης και της ψηφιακής μετάβασης. Να δώσει προτεραιότητα στις δημοσιονομικές διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις που θα συμβάλουν στην παροχή χρηματοδότησης για τις προτεραιότητες της δημόσιας πολιτικής και στη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα των δημόσιων οικονομικών, μεταξύ άλλων ενισχύοντας την κάλυψη, την επάρκεια και τη βιωσιμότητα των συστημάτων υγείας και κοινωνικής προστασίας για όλους.

Βρυξέλλες,

*Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος*

¹⁴ [Βλ. έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής — Στατιστικό παράρτημα στο οποίο παρέχονται βασικά στοιχεία σχετικά με την αξιολόγηση των προγραμμάτων σταθερότητας και σύγκλισης 2021.](#)